

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TUSSEN DE DOKTER SNELLAERTSTRAAT EN DE GOEDENDAGLAAN TE KORTRIJK (WEST-VLAANDEREN),

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 355

Rapport opgemaakt door: Veerle Caelen en , Anouk Van der Kelen, Melissa Lamberts

Derbystraat 51

9051 Gent

27 januari 2017

Dossiernr. 20767

Gent

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de opdrachtgever naar aanleiding van de geplande aanleg van 4 nieuwe bouwvolumes voor meergezinswoningen, 6 nieuwe eengezinswoningen, de renovatie van 22 eengezinswoningen, en bijhorende omgevingsaanleg. Deze werken hebben plaats op een zone tussen de Vredelaan, Goedendaglaan, Olmenlaan, en de Dokter Snellaertstraat.

De beoogde bouw- en graafwerken worden beschouwd als een ingreep in de bodem. Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de 3000m² overschrijdt en de ingreep in de bodem (1978.9m²) de 1000m² overschrijdt moet er, in het kader van het nieuwe Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Percelen zijn momenteel bebouwd en nog niet in eigendom van de opdrachtgever waardoor vooronderzoek met ingreep in de bodem onmogelijk is. Het bureauonderzoek zal uitwijzen of verder onderzoek nodig is.

1.2 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

Het onderzoeksgebied ligt op vruchtbare bodems binnen de vallei van de Leie. Deze zones waren aantrekkelijk voor bewoning vanaf de steentijd. De oudst gekende archeologische vindplaatsen uit de omgeving dateren uit de Romeinse periode en de middeleeuwen. Het is mogelijk dat er menselijke aanwezigheid in het gebied was in andere perioden, maar hier zijn tot nog toe geen gegevens van bekend. Vanaf de 18de eeuw zien we bebouwing het gebied verschijnen en in de tweede helft van de 19de eeuw komt dit in een stroomversnelling wanneer er lintbebouwing langsheen de wegen ontstaat. De huidige bebouwing bestaat voornamelijk uit sociale woningen met gesloten- en halfopen bebouwing. Deze bebouwing is terug te leiden tot het Interbellum en de periode na de tweede wereldoorlog. Er is een zeker archeologisch potentieel in de omgeving. De dense bebouwing en de aanleg van wegen- en riolering hebben het onderzoeksgebied echter in grote mate diepgaand verstoord. Bovendien komen de geplande werken voor een groot stuk overeen met reeds bestaande gebouwen die gesloopt worden. Bijgevolg wegen de kosten van verder onderzoek niet op tegen het beperkte potentieel tot kennisvermeerdering. Omwille van die reden adviseren wij de vrijgave van dit onderzoeksgebied.

1.3 INSCHATTING POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

Er kan gesteld worden dat de gunstige locatie nabij water en op vruchtbare gronden een aantrekkingspool vormde voor bewoning vanaf het paleolithicum tot recente tijden. Tot nog toe zijn er echter enkel een beperkt aantal archeologische vindplaatsen uit de Romeinse periode en de middeleeuwen gekend. Dit wil echter niet zeggen dat er geen menselijke aanwezigheid buiten deze periodes tot in de 18de eeuw. Vanaf de 18de eeuw zien we her en der verspreid bebouwing opduiken maar de echte ontwikkeling van het gebied komt pas in een stroomversnelling in de tweede helft van de 19de eeuw. Het gebied heeft dus archeologisch potentieel. De vraag is echter in welke mate archeologische resten bewaard zijn gebleven onder de huidige verstoringen en in welke mate de geplande bouwwerken deze resten bedreigen:

1. Het studiegebied valt volledig binnen een gebied dat op de bodemkaart beschreven wordt als OB of bebouwd gebied. Er zijn hier dus uitgebreide kunstmatige ingrepen in de bodem uitgevoerd.

2. Het studiegebied is bijna volledig bebouwd met woningen met half- tot volledig ondergrondse kelders, kleinere bijgebouwtjes, tuinafscheidingen, wegen, en riolering. Deze vormen reeds een diepgaande verstoring van het studiegebied.

3. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt ca. 85046m² waarvan de geplande gebouwen ca. 3554.67m² en de verhardingen ca. 1820.20m² zullen beslaan. Voor de aanleg van deze gebouwen worden reeds bestaande gebouwen gesloopt. Deze sloopwerken beslaan een oppervlakte van 5598.4m² waarvan ca. 3845.8m² overlapt met de geplande gebouwen en verhardingen. Bijgevolg wordt slechts ca. 1529m² bijkomend verstoord door de geplande werken. De geplande eengezinswoningen liggen bovendien nagenoeg volledig binnen de aflijningen van gebouwen die gesloopt gaan worden waardoor deze geen bijkomende verstoring veroorzaken

4. De zones die door de bouwwerken verstoord worden hebben een erg beperkte oppervlakte en liggen her en der verspreid over het onderzoeksgebied waardoor er bij verder onderzoek met een ingreep in de bodem slechts een beperkt ruimtelijk inzicht verkregen kan worden.

5. De omgevingsaanleg betreft slechts ondiepe ingrepen in de bodem (max. 65cm met zeer lokaal 75cm diep) en overlapt op verschillende plaatsen zones waarop gebouwen gesloopt worden. Bovendien bevindt het studiegebied zich op OB bodem waardoor de bodem reeds verstoord werden.

Zoals hierboven reeds werd aangehaald is er een archeologisch potentieel aanwezig in de omgeving. Punten 1 tot 5 tonen echter aan dat het studiegebied bijna volledig en diepgaand verstoord werd door recente bebouwing en bijhorende structuren, wegen en riolering. De zones die mogelijk verstoord worden door de geplande bebouwing zijn beperkt in omvang en liggen her en der verspreid waardoor het moeilijk is om een ruimtelijk inzicht te bekomen in eventueel aanwezige archeologische sites. Bij een kosten-baten analyse wegen de kosten van verder onderzoek niet op tegen het beperkte potentieel tot kennisvermeerdering. Bijgevolg adviseren wij geen verder onderzoek.

2 GEMOTIVEERD ADVIES

Het gevoerde bureauonderzoek is naar onze mening volledig als archeologisch vooronderzoek bij aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning voor het geplande nieuwbouwproject te kortrijk

Op basis van een analyse van landschappelijke, historische, cartografische en archeologische gegevens over het projectgebied menen wij te kunnen besluiten dat de impact van de geplande werkzaamheden op het potentieel aanwezige archeologisch bodemarchief minimaal is. Bovendien vormt de aanwezige vervuiling een reëel veiligheids- en gezondheidsrisico bij verder onderzoek.

Rekening houden met het geringe kennispotentieel en de potentiële risico's pleit een kosten-baten afweging voor het **afzien van verder onderzoek**.

Ondanks de vrijgave van het terrein willen we onder aandacht brengen dat er voor archeologische vondsten een meldingsplicht geldt.